

Вілла

Дівчина, котра працювала в садку, випросталася й подивилася вдалечінь. Було відчуття, що погода от-от зміниться. Черговий порив вітру сповнив повітря розмаїттям звуків, і високі кипариси неспокійно захиталися. Вона повернулася та попрямувала до будинку, а коли вже занесла ногу над пристінком, відчула на оголених руках краплі дощу. Перетнула лоджію і стрімко увійшла до помешкання.

У кухні вона не зупинилася, а рушила далі. Збігла захованими в темряві сходами до довгого коридору, де крізь відчинені двері на підлогу падав клин світла.

Зайшла до кімнати з іншим садом — повним дерев, намальованих на стінах і стелі. Там на ліжку лежав чоловік, підставлений легкому вітрові, і, коли дівчина увійшла, він повільно повернув до неї обличчя.

Кожні чотири дні вона миє його обгоріле тіло, починаючи з понижених стоп. Притримує мокру серветку трохи вище від щиколоток, вичавлює з неї воду, піdnімає голову, коли він бурмоче, спостерігає посмішку. Найстрашніші опіки були над гомілками. Пурпурові. Аж до кісток.

Вона доглядає його вже кілька місяців і добре вивчila тіло, спокійний пеніс, схожий на морського коника, вузькі пружні стегна. Тіло Христа, думалося їй. Він її зневіреній святий. Лежить на спині без жодної подушки, вдивається в намальоване на стелі листя, в запону з гілок під синім небом.

Вона щедро ллє знеболювальний лосьйон «Каламін» просто на груди, де менше опіків, де можна торкнутися. Їй так подобається впадинка під останнім ребром, це урвище зі шкіри. Дівчина дотягується до плеча, дмухає на шию, і він бурмоче.

— Що? — запитує, виринаючи з глибин зосередженості.

Чоловік повертає понівечене обличчя із сірими очима. Медсестра лізе рукою до кишені. Вона знімає зубами шкірку зі сливи, віddіляє кісточку й кладе м'яку фруктову плоть чоловікові до рота.

Він знову щось шепоче, змушуючи щемке сердце юної сестри залишатися поруч із ним, хоч би де була його свідомість, супроводжувати до бездонних глибин пам'яті, куди він занурюється щораз глибше і борсається серед спогадів про кілька останніх місяців перед тим, як померти для цілого світу.

Часом чоловік розповідає свої історії, його пам'ять шугає в різних площинах, наче яструб, вищукуючи нові деталі. Він прокидається в оповитій намальованою зеленню альтанці, оточений розсипом цвіту й руками величавих дерев. Це нагадує йому пікніки і жінку, що цілуvalа ті частини його тіла, котрі нині обпечені до кольору баклажана.

— Я тижнями тинявся пустелею, забуваючи навіть підвести очі й подивитися на Місяць, — оповідає він, — як одружений чоловік, котрий може кілька днів не вдивлятися в обличчя дружини. У цьому немає байдужості, тільки надмірна заклопотаність.

Чоловікові очі застигають на обличчі молодої жінки. Якщо вона відхиливати голову, погляд його не зміниться, просто ковзне повз неї й наштовхнеться на стіну. Медсестра нахиляється ближче.

— Як ви обгоріли?

Пізнє пообіддя. Його руки граються з простирадлом, пестяять тканину зворотнім боком долоні.

— Мій літак загорівся й упав у пустелі. Люди знайшли мене, змайстрували щось схоже на човен із палиць і потягли крізь піски. Ми були у Єгипетському пішаному морі, раз у раз перетинали висохлі русла. Кочівники, ти чула колись про них? Бедуїни. Коли я впав, навіть пісок зайнявся. Люди побачили, як я вийшов із цього полум'я оголеним. Вогонь пожирає шкіряний шолом. Вони прив'язали до мене шини, зробили каркасні ноші й побігли. Тільки й чутно було їхні глухі кроки. Я зруднував пустельний супокій.

Бедуїни знали, що таке палаючий літак. З 1939 року чимало їх впало на них із неба. Вони виготовляли деякі металеві інструменти й кухонне начиння з понівечених літаків і цистерн. Це був час, коли війна велася в небі. Кочівники навчилися розпізнавати звук підбитого літака і могли безпомилково дістатися до його уламків. Невеличкий гвинтик із кабіни перетворювався на коштовність. Я, мабуть, перший, хто вийшов до них з палаючої машини. Чоловік, на чиїй голові розквітло полум'я. Вони не знали моого імені. Я не знав, якого вони роду-племені.

— Хто ви?

— Не знаю. Ти вже питала мене.

— Ви називали себе англійцем.

Він ніколи не втомлювався достатньо сильно й довго не міг заснути. Дівчина читала йому всі книжки, котрі зуміла знайти в бібліотеці поверхом нижче. Свічки миготіли і кидали тіні на сторінки та на її обличчя, на дерева й алеї, ці настінні прикраси залишалися о такій порі майже невидимими. Він дослухався до її слів, всотував їх, наче воду.

їй дві пляшки вина, і тепер щовечора, після того як дівчина лягала поруч із пацієнтом і той врешті-решт засинав, вона церемоніально наповнювала собі невеличку мензурку й відносила пляшку на нічний столик за причиненими на три четверті дверима, а потім съорбала вино маленькими ковточками, гортаючи одну зі своїх книжок.

Англієць часом пильно дослухався, а іноді — ні, тому потім йому здавалося, що книжки сповнені прогалин, наче ділянки дороги, понищенні штормом, подекуди не вистачало якихось епізодів, ніби сарана погризла шматок гобелену чи пошкоджений бомбардуванням тиньок несподівано відвалився вночі від фрески.

Вілла, на якій вони зараз мешкали, виглядала приблизно так само. Через завали до деяких кімнат неможливо було увійти. Бомба залишила кратер у бібліотечній стіні, крізь нього сочилися дощ і місячне сяйво, а крісло в кутку тепер постійно було мокрим як хлющ.

Дівчину не турбувало занепокоєність англійця пробілами в сюжеті. Вона не переказувала йому розділи, котрих бракувало, а просто розгортала книжку й виголошувала «сторінка дев'яносто шість» чи «сторінка сто одинадцять». От і вся довідка. Медсестра брала чоловікові руки, підносіла до обличчя і вдихала запах хвороби.

- Твої руки загрубіли, — сказав він якось.
- Це все через порпання в землі, бур'яни та будяки.
- Будь обережна. Я попереджав, що це небезпечно.
- Знаю.

Потім вона поверталася до книжки.

Це батько навчив її визначати стан здоров'я за запахом рук. Чи собачих лап. Щоразу залишаючись у дома на одній з собакою, він вдихав аромат подушечок на її лапах. «Це, — казав він, наче насолоджуючись гарним бренді, — найкращий на світі аромат! Вишуканий букет! Відголоски